

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	Historia e Teoría da Literatura Dramática
DISCIPLINA	Teoría e análise dramática
TITULACIÓN	Título Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Dirección de escena e dramaturxia
ITINERARIO	Dirección de escena e dramaturxia
CURSO	1º- 1º cuatrimestre
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Almudena Pérez de Oliveira
DOCENTES	Nome e apelidos: Almudena Pérez de Oliveira Horario titorías: www.esadgalicia.com/qlq/profesorado.php?id=2&tit=Titor%EDas Despacho: D4 Contacto: almudenaperezdeoliveira@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN	Estudo teórico e aplicado dos conceptos instrumentais e teorías básicas para a análise dos textos da literatura dramática, afondando na interpretación dos seus trazos formais, estilísticos e de xénero e atendendo á especificidade das competencias do perfil profesional do director ou dramaturgo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☐ Castelán ☒ Inglés ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Comprensión e valoración dos textos dramáticos e doutros textos literarios en relación co seu contexto de creación.	T8, X3, ED1, ED5
2. Emprego adecuado e produtivo dunha terminoloxía técnica básica no eido da análise textual.	T2, X6
3. Distinción dos trazos máis significativos dos xéneros e subxéneros dramáticos.	T2, T8
4. Detección e interpretación as relacións intertextuais das obras.	T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.	T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.	T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.	T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de dirección.	X5, ED1, ED2
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.	T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal pola materia tratada.	T1, T2, X1, X7

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS (1h)
TEMA 1: GRANDES CORRENTES E ESTILOS DA TRADICIÓN OCCIDENTAL: PRINCIPAIS DRAMATURGOS E DIRECTORES	1.1. Grandes etapas na historia da cultura occidental e na súa literatura dramática. 1.2. Principais dramaturgos e directores.	15
TEMA 2: XÉNERO E SUBXÉNEROS DRAMÁTICOS: CLAVES PARA A DRAMATURXIA	2.1. O xénero dramático. 2.2.1. Xéneros maiores: traxedia e comedia. 2.2.2. O drama e os seus tipos. 2.2.3. Xéneros menores.	12
TEMA 3:	3.1. O texto dramático: especificidade e características.	8

INTRODUCCIÓN XERAL Á ANÁLISE DO TEXTO DRAMÁTICO SEGUNDO A PERSPECTIVA DA DIRECCIÓN DE ESCENA	3.2. Esquema básico da análise do texto dramático: Perspectiva da dirección de escena.	
TEMA 4: ELEMENTOS DO TEXTO DRAMÁTICO APLICADOS Á DIRECCIÓN DE ESCENA E Á DRAMATURXIA	4.1. Liñas de acción e conflito dramático 4.2. Os personaxes 4.3. O diálogo e as acoutacións 4.4. Espazo e tempo dramático	25
TOTAL SESIÓNS		60

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	17		17
Estudo persoal, lecturas complementarias e obrigatorias	5	50	55
Traballos de aula <ul style="list-style-type: none"> ▪ Comentarios de textos ▪ Guías de lectura ▪ Debate e análise colectiva na aula ▪ Exercicios de aplicación teórica ▪ Probas teóricas 	9 10 10 3	5 25 10	14 25 10 20 3
Titorías individuais	3		3
Actividades de avaliación. Revisión	1		1
TOTAL	60	90	150
PORCENTAXE	40%	60%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSIÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Descrición	Descrición
Exposición maxistral	Exposición por parte da docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate coa fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.
Estudo persoal, lecturas complementarias e obrigatorias	O alumno deberá ler os textos da literatura dramática universal obrigatorios aplicando e asimilando os contidos manexados na aula.
Traballos de aula	A docente sinalará os traballos de aula a realizar ao longo de cada tema. Poderán ser: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Guías de lectura</u>: O alumno deberá realizar na casa unha guía de lectura de cada un dos textos de lectura obrigatoria seguindo, de maneira esquemática, as pautas dadas pola docente. Esta guía levarase obrigatoriedade á aula para traballar con ela nos debates colectivos e nos exercicios de aplicación teórica. ▪ <u>Debate e análise colectiva na aula</u>: O alumno deberá expoñer as súas percepcións con respecto aos textos lidos e aos contidos concretos que presente a docente. ▪ <u>Comentarios de texto</u>: O alumno deberá analizar correctamente

	<p>calquera texto ou fragmento aplicando os conceptos explicados pola docente.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Exercicios de aplicación teórica</u>: Partindo de un ou varios fragmentos, o alumno deberá aplicar os conceptos teóricos explicados pola docente. ▪ <u>Probas teóricas</u>: O alumno deberá contestar a unha serie de preguntas teóricas sobre as definicións e conceptos explicados pola docente.
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Tutorías individuais	Entrevistas que o alumno mantén coa docente para o asesoramento e o desenvolvemento de actividades da materia e do seu proceso de aprendizaxe.
Revisión de avaliación	Visita de cada alumno á docente coa fin de revisar a avaliación realizada pola docente da materia en cada un dos seus traballos de aula.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
A avaliación ordinaria para os alumnos que teñan dereito á avaliación continua responderá ao seguinte modelo:		
<p>1. Media aritmética dos traballos de aula propostos:</p> <p>a) Comentarios de texto.</p> <p>b) Exercicios de aplicación teórica.</p> <p>c) Probas teóricas.</p>	T1,T2,T3, T8,T9,T15, X1, X3, X5, X7, ED1, ED2, ED5	90%
<p>2. Actitude. Seguimento diario:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guías de lectura. - Participación activa, respectuosa e ordenada nas actividades de aula (debates, comentarios de textos, etc.) tanto de carácter individual coma de grupo. - Puntualidade nas entregas. 	T1, T2, T9, T15, X1, X2, X5, X8, ED5	10%
IMPORTANTE		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Os traballos presentados fóra de prazo terán unha cualificación de 0. ▪ Calquera copia de material sacado da rede ou doutro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na materia. ▪ Terán a consideración de suspensos os traballos ou exames que teñan unha redacción, presentación ou ortografía inadecuada. 		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario. O exame constará de dúas partes: <ul style="list-style-type: none"> - Unha primeira parte teórico-práctica composta 	T1,T2,T3,T8,T15,X1,X3,X5, ED1, ED2, ED5.	100%

<p>por un número variábel de preguntas teóricas con aplicación práctica vinculadas ao temario da materia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A segunda parte, práctica, será en forma de comentario de texto (completo ou parcial) e deberase empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia. 		
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<p>Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse ao exame final de xaneiro. Este constará de dúas partes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unha primeira parte teórico-práctica composta por un número variábel de preguntas teóricas con aplicación práctica vinculadas ao temario da materia. - A segunda parte, práctica, será en forma de comentario de texto (completo ou parcial) e deberase empregar a estrutura de comentario e a terminoloxía explicadas na materia. 	T1,T2,T3,T8,T15,X1,X3,X5, ED1, ED2, ED5.	100%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Obras de lectura obrigatoria:

MILLER, A. : *El crisol*.
 LOPE DE RUEDA, *Las aceitunas*.
 CERVANTES, M., *Entremés del Retablo de las maravillas*.
 GARCÍA LORCA, F.: *La casa de Bernarda Alba*.
 MAYORGA, J. : *Hamelín*.

O anterior listado pode verse modificado nalgún punto en virtude do desenvolvemento da docencia e os seus imprevistos a criterio da docente, avisando ao alumnado dos parámetros de mudanza con suficiente antelación.

Referencias básicas

BERNÁRDEZ, C. L. e outros (2001): *Literatura galega do século XX*, Vigo, Ed. A Nosa Terra.
 BOBES NAVES, M.C. (1987): *Semiología de la obra dramática*, Madrid, Taurus.
 ESTÉVANEZ CALDERÓN, D. (1996): *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza.
 GARCÍA BARRIENTOS, J.L. (1998): *Las figuras retóricas. El lenguaje literario 2*, Madrid, Arco-Libros, 2ª ed. 2000.
 ----- (2001): *Cómo se comenta una obra de teatro*, Madrid, Síntesis.
 GARCÍA BERRIO, A. y HUERTA CALVO, J. (1995): *Los géneros literarios: Sistema e historia*, Madrid, Cátedra, 2ª ed.
 GARRIDO GALLARDO, M.A. (1998): *Teoría de los géneros literarios*, Madrid, Arco-Libros.
 GRIMAL, P. (1951): *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, Paidós.
 HERNÁNDEZ GUERRERO, J.A. y GARCÍA TEJERA, M.C. (2005): *Teoría, historia y práctica del comentario literario*, Barcelona, Ariel.
 LÁZARO CARRETER, F. y CORREA CALDERÓN, E. (1990): *Cómo se comenta un texto literario*, Madrid, Cátedra.
 LÓPEZ CASANOVA, A. (2001): *Diccionario metodológico de análisis literaria*, Vigo, Galaxia.
 QUILIS, A. (1984): *Métrica española*, Barcelona, Ariel, 2000, ed. actualizada e ampliada.
 PAVIS, P. (1996): *Diccionario del teatro*, Barcelona, Paidós comunicación 2002.
 PLATAS TASENDE, A.Mª. (2000): *Diccionario de términos literarios*, Espasa, 2ª ed.

- RODRÍGUEZ FER, C. (1991): *Arte literaria*, Vigo, Xerais.
- RUIZ RAMÓN, F. (1992): *Historia del teatro español (Desde sus orígenes hasta 1900)*, Madrid, Cátedra.
- (1992): *Historia del teatro español (s. XX)*, Madrid, Cátedra.
- SPANG, K. (1991): *Teoría del drama: lectura y análisis de la obra teatral*, Pamplona, Ed. Universidad de Navarra.
- TORRES MONREAL, F. y OLIVA, C. (1990): *Historia básica del arte escénico*, Madrid, Cátedra, 3ª ed. 1994.
- VIEITES, M. F. (1996): *Análise e interpretación de textos dramáticos*, Vigo, Galaxia.
- VILAVEDRA, D. (1995-1997): *Diccionario de Literatura galega*, 3 vols., Vigo, Galaxia.
- VILLEGAS, J. (1991): *Nueva interpretación y análisis del texto dramático*, Ottawa, Girol Books.

10. OBSERVACIÓNS

Esta Guía Docente pode verse modificada nalgún punto en virtude do desenvolvemento da docencia e os seus **imprevistos a criterio do docente avisando ao alumnado dos parámetros de mudanza coa suficiente antelación.**